

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/558/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3714202441
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3714202441.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Zajacovej a sudcov JUDr. Márie Vrtochovej a JUDr. Denisa Vékonyho v právnej veci navrhovateľa N. P. I., s.r.o. so sídlom N. XX, D., IČO: 35792752, právne zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. O. P., s.r.o. so sídlom N. XX, D., proti odporkyni O. T., bytom U. XXX, o zaplatenie 2 169,99 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 29. apríla 2014, č.k. 4C/101/2014-27, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti p o t v r d z u j e.

Odporkyni náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 78,70 Eur s 8,75% úrokom z omeškania ročne od 27.07.2012 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku návrh zamietol. Odporkyni náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení uviedol, že v predmetnej právnej veci dňa 13.09.2010 uzavrel navrhovateľ ako veriteľ s odporkyňou ako dlžníkom zmluvu o revolvingovom úvere, ktorou vznikol medzi účastníkmi konania právny vzťah zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorenej podľa ustanovenia § 497 a nasl. Obchodného zákonníka v spojení s § 2 písm. d/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len zákon č. 129/2010 Z. z.). Zmluvou sa navrhovateľ v rámci predmetu svojej činnosti zaviazal poskytnúť odporkyni ako fyzickej osobe - nepodnikateľovi peňažné prostriedky a odporkyňa sa tieto zaviazala splácať v pravidelných mesačných splátkach. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. V prejednávanej veci ide jednoznačne o spotrebiteľskú zmluvu, na ktorú je potrebné aplikovať ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Špeciálna úprava spotrebiteľského úveru je obsiahnutá v zákone č. 129/2010, pričom § 9 ods. 2 písm. k) ustanovuje, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať aj výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, inak sa v zmysle § 11 ods. 1 považuje poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov. Aj keď zmluva obsahuje výšku mesačnej splátky, ktorej súčasťou je splátka istiny, aj úroku v celkovej výške 80,37 Eur, zmluva neobsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov, preto sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňala prísne obsahové náležitosti. Cieľom takejto právnej úpravy je ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka právneho vzťahu zo spotrebiteľského úveru. Uvedenie výšky, počtu a termínov splátok istiny a úrokov znamená povinnosť veriteľa uviesť rozčlenenie jednotlivých čiastok, nestačí teda uviesť len celkovú výšku mesačných splátok, ale je potrebné uviesť, koľko presne pripadá zo splátky na úhradu istiny a koľko úroku. Takáto informácia je

prítom významná pre spotrebiteľa najmä pokiaľ ide o jeho možnosť zhodnotiť na základe predloženého splátkového kalendára ekonomickosť poskytnutého úveru a posúdenie, či požadovaný úrok za úver je pre neho prijateľný a výhodný. Keďže uzatvorená zmluva o revolvingovom úvere neobsahovala túto obligatórnu náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, považuje sa za bezúročnú a bez poplatkov.

Vzhľadom na skutočnosť, že v prejednávanej veci mal súd za preukázané, že navrhovateľ uzatvoril s odporkyňou zmluvu o revolvingovom úvere, na základe ktorej jej ako vyplýva z predloženej karty klienta poskytol dňa 13.9.2010 sumu 1284,25 Eur, pri ročnej úrokovej sadzbe 70,01 %, súd považuje túto zmluvu v časti dohodnutých úrokov za neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi. Súd v tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že sa nemožno stotožniť s názorom, že by výška úrokov závisela len od dohody účastníkov zmluvy o spotrebiteľskom úvere, nakoľko i tu platí ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností, vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Neprimerane vysoké úroky dojednané pri zmluve o spotrebiteľskom úvere sú všeobecne považované za odporujúce uznávaným pravidlám správania a mravným princípom spoločenského poriadku, a teda sú v rozpore s dobrými mravmi. Požiadavka na neprimerané zmluvné úroky môže za istých okolností v sebe obsahovať i skutkovú podstatu trestného činu úžery, kedy dohoda o neprimeraných úrokoch je neplatná pre rozpor so zákonom, alebo v iných prípadoch pre rozpor s dobrými mravmi.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka je úlohou súdu, aby podľa svojho uváženia v každom jednotlivom prípade vzhľadom na rozhodujúce okolnosti starostlivo posúdil, či konanie účastníka občianskoprávného vzťahu je v súlade alebo v rozpore s dobrými mravmi. Pri dojednaní úrokov zo spotrebiteľského úveru koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje od dlžníka (spotrebiteľa) primeraný úrok, teda primeranú odmenu za užívanie poskytnutej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nezodpovedá všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby veriteľ poskytoval úvery za neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov. Uvedené konštatoval aj Najvyšší súd SR v rozhodnutí zo dňa 26.4.2012, sp. zn. 5 Cdo 26/2011, keď uviedol, že neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek.

Podľa priemerných úrokov z úverov obchodných bánk zverejnených Národnou bankou Slovenska v mesiaci september 2010 bol pri nových spotrebiteľských úveroch so splatnosťou 1 - 5 rokov priemerný úrok vo výške 11,04 % ročne. Zo zmluvy o revolvingovom úvere vyplýva medzi účastníkmi dohodnutá ročná úroková sadzba 70,01 %, čo predstavuje viac ako 6-násobok priemerných úrokov vybraných bankami pri obdobných spotrebiteľských úveroch. Takto dohodnutá výška úroku podstatne prevyšuje priemerné úroky uplatňované v rovnakom čase bankami. Z uvedeného dôvodu považoval súd dohodnutú výšku úroku z úveru za v rozpore s dobrými mravmi.

Súd ďalej poukázal na to, že aj keby Zmluva o úvere bola platnou, taktiež neobsahuje náležitosti zmysle § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z. z., a to konečnú splatnosť úveru a dobu trvania Zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Tieto skutočnosti obsahuje len "Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi zo dňa 13.9.2010", avšak toto oznámenie nie je súčasťou Zmluvy o úvere.

Vzhľadom na skutočnosť, že súd mal z listinných dôkazov preukázané, že navrhovateľ poskytol a vyplatil odporkyňi celkovo sumu 1284,25 Eur a odporkyňa uhradila celkovo sumu 1205,55 Eur, súd dospel k záveru, že odporkyňa zostáva uhradiť navrhovateľovi do poskytnutej sumy pri bezúročnom a bezpoplatkovom úvere iba sumu 78,70 Eur.

Navrhovateľ sa v konaní domáhal od odporkyne aj zaplata zmluvnej pokuty vo výške 0,065 % denne v súlade s článkom 14 ods. 14.1 Zmluvy, z dôvodu že odporkyňa bola v omeškaní so splácaním úveru.

V zmysle § 53 ods. 4 písm. k/ Občianskeho zákonníka, súd považoval zmluvnú pokutu zakotvenú vo Všeobecných obchodných podmienkach zmluvy za neprijateľnú podmienku, a teda v zmysle § 53 ods.5 OZ za neplatnú. Je nepochybné, že zmluva uzatvorená medzi účastníkmi konania je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka.

Pokiaľ by súd vyhovel žalobe v časti zaplata zmluvnej pokuty, nielenže by porušil zákon, princípy súkromného práva (princíp proporcionality), ale došlo by aj k porušeniu záväzkov Slovenskej republiky vyplývajúcich z členstva v Európskej únii.

Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len "smernica").

Smernica zároveň v prílohe vypočítava pre členské štáty ako vzor niektoré zmluvné podmienky, ktoré odporúča transponovať do vnútroštátnych predpisov. Miesto v Smernici má aj "neprimeraná kompenzácia za porušenie záväzku spotrebiteľa" a s účinnosťou od 1. januára 2008 bola neprimeraná sankcia explicitne zapracovaná medzi neprijateľné podmienky do Občianskeho zákonníka.

Súdna kontrola štandardných zmlúv je však postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl a bolo by v rozpore s cieľom Smernice, ak by sa pred neprijateľnou podmienkou jeden spotrebiteľ chránil a druhý nie. Rozhodujúce je, že problémová zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa a nie je rozhodujúca vôľa zmluvných strán. Do pozornosti súd dal Doplňujúce formálne oznámenie Európskej komisie z 27.11.2008 č. 2007/2495.

Obligatórnosť zásahu je opodstatnená, ak spotrebiteľovi súd podľa procesného poriadku (§5 O.s.p.) nemôže poskytnúť poučenie o hmotnom práve. Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdného dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatórnosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa záväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh.

Súd žalobcovi priznal v zmysle § 517 ods. 1, 2 OZ aj úroky z omeškania vo výške 8,75 % z priznanej sumy 78,70 Eur počnúc od 27.7.2012 až do zaplata, nakoľko okamžitá splatnosť dlhu nastala 26.7.2012, takže navrhovateľovi vzniká právo na zaplata úrokov z omeškania dňom nasledujúcim po vyhlásení okamžitej splatnosti úveru. Výšku úroku z omeškania súd určil v súlade s Nariadením vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení noviel.

Na základe vyššie uvedených dôvodov vo zvyšnej časti čo do zaplata sumy 2091,29 Eur a zmluvnej pokuty návrh zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O. s. p., ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. Z dôvodu, že žalovaná mala v konaní pomerne väčší úspech ako žalobca, avšak žiadne trovy konania si neuplatnila, súd rozhodol tak, že žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozhodnutiu podal včas odvolanie navrhovateľ, a to proti zamietavému výroku predmetného rozsudku a proti výroku o náhrade trov konania a žiadal, aby odvolací súd prvostupňové rozhodnutie v napadnutých výrokoch zmenil tak, že odporcu zaviazal na zaplatenie zvyšných nárokov, ohľadne ktorých bol návrh zamietnutý, ako aj k náhrade trov konania a k náhrade trov právneho zastúpenia v konaní pred súdom prvého stupňa, alternatívne aby v časti, kde bol vo zvyšku návrh zamietnutý zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. V odvolaní namietal, že záver súdu, podľa ktorého zmluva o revolvingovom úvere číslo 8500000038 (ďalej aj zmluva o revolvingovom úvere) uzavretá medzi účastníkmi konania neobsahuje zákonom určenú náležitosť je nesprávnym a nevychádza zo správnej interpretácie príslušnej právnej normy. V prvom rade poukázal na to, že v prípade neuvedenia zákonom predpísaných náležitostí v zmluve o spotrebiteľskom úvere môže byť úver bezúročným a bez poplatkov len vtedy, ak to určuje zákonné ustanovenie. Ak by aj bolo tvrdenie súdu vecne správne a zmluva by skutočne neobsahovala náležitosť podľa ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z., ani vtedy by v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. nebola bez úročná a bez poplatkov. Z uvedeného vyplýva, že pri neuvedení náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1 nie je možné tvrdiť, že úver je bezúročný. To by platilo len vtedy, ak by zmluva nemala aj písomnú formu. Zákon výslovne uvádza dve podmienky, ktoré musia byť splnené súčasne 1. chýbajúca písomná forma a 2. uvedenie niektorej z náležitostí podľa tam uvedených ustanovení. O tom, že pre záver o bezúročnosti úveru nepostačuje len neuvedenie niektorej z tam vymenovaných náležitostí svedčí aj úprava v ust. § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. V danom prípade neuvedenie údaju o RPMN totiž je samo o sebe dôvodom na záver o bezúročnom úvere (aj keby zmluva mala písomnú formu). Keďže ale v tomto prípade by podľa záverov súdu malo ísť o prípad podľa ust. § 11 ods. 1 písm. a) potom nie sú vo veci ani dané a ani súdom konštatované predpoklady pre jeho aplikáciu. Zmluva o revolvingovom úvere má totiž písomnú formu. Už vzhľadom k uvedenému samotný záver o bez úročnosti úveru je nesprávnym. Nesprávnym je však aj z toho dôvodu, kedy zákon č. 129/2010 Z.z. pre zmluvu o revolvingovom nepredpisuje, aby jednotlivé splátky boli rozpisované. Význam rozpisovania počtu splátok istiny, úrokov a iných poplatkov súvisí s otázkou informovania dlžníka o tom, kedy, v akej výške a v akom počte splátok má uhradiť všetky svoje záväzky zo zmluvy. Informovanie a účely rozpisovania počtu, výšky a termínov splatnosti jednotlivých záväzkov (istina, úroky, iné poplatky) je teda spojené len s otázkou plnenia záväzku. Ak sú záväzky spotrebiteľa zo zmluvy (splatenie úroku, istiny, poplatkov) uhrádzané jednou splátkou, potom spotrebiteľ je informovaný koľko splátok, v akej výške a v akých termínoch má uhradiť. Ak sa jednou splátkou uhrádza aj istina a úrok (prípadne iné poplatky), potom záväzok je splnený pripísaním sumy úhrady na účet veriteľa. Ak by uskutočnená úhrada nepostačovala na ich úplné splatenie (teda celej splátky), potom v zmysle zákonného pravidla sa platba použila najskôr na úhradu istiny a následne na úrok. To znamená, že v prípade ak splátkou sa uhrádza aj istina a úrok nemá rozlišovanie danej splátky na časť istina a časť úrok žiadny reálny a praktický význam. To je aj prípad zmluvy o revolvingovom úvere uzavretej medzi účastníkmi konania. Pre danú zmluvu žiadne rozpisovanie preto zo zákona nebolo povinným. Vzhľadom k uvedenému závery súdu nie sú dôvodné a aplikácia zákona je založená na jeho nesprávnom výklade. Úver poskytnutý na základe zmluvy o revolvingovom úvere nie je možné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Namietal tiež tú skutočnosť, že súd otázku odplaty neposúdil podľa príslušnej právnej normy a v dôsledku toho nie sú správne jeho skutkové a ani právne závery. Otázka odplaty za úver poskytnutý na základe spotrebiteľskej zmluvy bola v čase uzavretia zmluvného vzťahu medzi navrhovateľom a odporcom výslovne upravená, a to v ustanovení § 53 ods. 6 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti. Uvedené ustanovenie je lex specialis vo vzťahu k ustanoveniam ako sú dobré mravy a ustanoveniu, ktoré sa aplikovali na výšku odplaty. Vzťah osobitnej úpravy a všeobecnej úpravy je základnou zásadou aplikácie práva a preto navrhovateľ uvádza, že závery súdu nie sú správne. Z vyššie uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov na základe spotrebiteľskej zmluvy sa neporovnávajú len s odplatami bánk. Poukázal na teóriu finančného práva (Sidak, M., Ďuračinská, M. a kol. Finančné právo. I vydanie. Bratislava. C.H.Beck. 2012). Z uvedeného potom vyplýva jednoznačný záver, že odplatu dohodnutú v zmluve nie je možné porovnávať s úrokovými sadzbami bánk. Okrem toho, zákonodarca výslovne určil aj to, že pri porovnávaní sa majú

zobrať do úvahy najmä finančná situácia spotrebiteľa, spôsob a miera zabezpečenia záväzku, objem poskytnutých prostriedkov a lehotu splatnosti. A ani to súd prvého stupňa nerešpektoval. Skutočnosť, že výška odplaty za úver na základe zmluvy o revolvingovom úvere je primeraná a v súlade so zákonom je pritom možné vyvodiť porovnaním výšky odplaty z obdobia, kedy bola regulovaná. V prvom rade dal do pozornosti, že maximálna výška odplaty za spotrebiteľské úvery v období do 10.06. 2010 stanovila pre rovnaký typ úveru, ako bol poskytnutý odporcovi, maximálnu odplatu v hodnote 76 %. Podľa nariadenia vlády č. 238/2008 Z.z. bola maximálna výška odplaty pre zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorené od 16. mája 2010 do 15. augusta 2010 vo výške 76,00%. Javí sa pochybne prijať vôbec závery, aby odplata podľa takejto regulácie bola primeraná a pre rovnaký spotrebiteľský úver poskytnutý bezprostredne v nadväzujúcom období (13.9.2010) by išlo už o neprímetanú odplatu. K zmene toho, čo je odplatou obvyklou na finančnom trhu nemohlo dôjsť v priebehu pár dní tak, aby odplata za úver poskytnutý odporcovi bola neprímetaná. Obvyklá odplata za obdobný úver, ako bol poskytnutý na základe zmluvy, bola v období jej uzavretia 44,57 %. Túto odplatu neprevyšovala odplata dohodnutá v zmluve podstatným spôsobom. Aj keď v prípade uzavretej zmluvy o revolvingovom úvere boli dodržané ustanovenia právneho poriadku, aj napriek tomu súd rozhodol opačne. Takýto spôsob rozhodovania a „aplikácie práva“ je nielen že v rozpore s článkom 2 ods. 2 Ústavy SR a porušením povinnosti súdu rozhodovať na základe zákona, ale súčasne popiera aj akúkoľvek predvídateľnosť postupu štátneho orgánu a jeho rozhodovacej činnosti. Pritom predvídateľnosť súdneho rozhodovania je považovaná za atribút právneho štátu (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 17.10.2011, sp. zn. 7Cdo 42/2010).

Odporkyňa sa k odvolaniu nevyjadrila.

Krajský súd ako súd odvolací podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. preskúmal vec v napadnutej časti, a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je potrebné v napadnutej časti podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdiť. Pričom v nadväznosti na ust. § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na vecne správne odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa, s ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje.

Rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 78,70 Eur s 8,75% úrokom z omeškania ročne od 27.7.2012 do zaplatenia, napadnutý nebol, a preto zostalo rozhodnutie súdu prvého stupňa v tomto výroku právoplatné a rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknuté.

Právne posúdenie, ako aj postup prvostupňového súdu, po preskúmaní odvolací súd považoval za správny. Súd prvého stupňa rozhodol správne, keď návrh navrhovateľa vo zvyšnej časti čo do zaplatenia sumy 2091,29 Eur a zmluvnej pokuty ako nedôvodný zamietol.

V prejednávanej veci mal aj odvolací súd za preukázané, že dňa 13.9.2010 uzavrel navrhovateľ ako veriteľ s odporkyňou ako dlžníkom zmluvu o revolvingovom úvere, ktorou vznikol medzi účastníkmi konania právny vzťah zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorenej podľa ustanovenia § 497 a nasl. Obchodného zákonníka v spojení s § 2 písm. d/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len zákon č. 129/2010 Z. z.). Zmluvou sa navrhovateľ v rámci predmetu svojej činnosti zaviazal poskytnúť odporkyni ako fyzickej osobe - nepodnikateľovi peňažné prostriedky a odporkyňa sa tieto zaviazala splácať v pravidelných mesačných splátkach. V prejednávanej veci teda aj podľa odvolacieho súdu ide jednoznačne o spotrebiteľskú zmluvu, na ktorú je potrebné aplikovať ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pričom špeciálna úprava spotrebiteľského úveru je obsiahnutá v zákone č. 129/2010, kde § 9 ods. 2 písm. k) ustanovuje, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať aj výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, inak sa v zmysle § 11 ods. 1 považuje poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov. Aj keď zmluva obsahuje výšku mesačnej splátky, ktorej súčasťou je splátka istiny, aj úroku v celkovej výške 80,37 Eur, zmluva neobsahuje obligatórnu náležitosť, a to výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov, preto sa aj podľa názoru súdu prvého stupňa považuje za bezúročnú a bez poplatkov.

Čo sa týka námietky navrhovateľa uvádzanej v odvolaní, že ak by aj bolo tvrdenie súdu vecne správne a zmluva by skutočne neobsahovala náležitosť podľa ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z., ani vtedy by v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. nebolo možné tvrdiť, že úver je bezúročný, nakoľko to by platilo len vtedy, ak by zmluva nemala aj písomnú formu, túto odvolací súd nepovažoval za opodstatnenú, pričom na zdôraznenie uvádza, že aj keď doslovné znenie § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere sankcionovalo bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úver len v takom prípade, ak zmluva o úvere nebola uzavretá písomne a zároveň neobsahovala náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1., toto ustanovenie bolo novelizované zákonom č. 352/2012 Z.z., a podľa dôvodovej správy k tomuto zákonu cieľom tejto zákonnej úpravy bolo zosúladienie normatívneho textu zákona s odôvodnením tak, aby poskytnutý spotrebiteľský úver sa považoval za bezúročný a bez poplatkov, v prípade ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 alebo neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) alebo neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 zákona alebo je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávna ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa. Z uvedeného vyplýva, že pôvodným zámerom zákonodarcu bolo v súlade so smernicou 2008/48/ES sankcionovať bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úver jednak v prípade, že zmluva o úvere nebola uzavretá písomne a jednak v prípade, že zmluva je síce uzavretá písomne, ale neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1. Uvedené vyplýva i z logického výkladu citovaného zákonného ustanovenia, pretože v prípade, že zmluva o úvere by nebola uzavretá v písomnej forme, zrejme by bolo prakticky nemožné pre veriteľa dostatočne preukázať, že napriek tomu v nej boli dojednané v ústnej forme všetky zákonné náležitosti, ktoré pozostávajú z množstva číselných údajov. Takýto výklad vychádzajúci z úmyslu zákonodarcu podľa dôvodovej správy k zákonu, teda zodpovedá účelu ustanovenia § 11 ods. 1, ktorým je ochrana spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany a nutne vedie k záveru, podľa ktorého je sankcionované bezúročnosťou a bez poplatkovosťou tak nedodržanie písomnej formy zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako aj neuvedenie niektorej z náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1, uvedeného zákona a to bez toho, aby tieto podmienky boli kumulatívne splnené.

Súd prvého stupňa ďalej správne považoval zmluvu o revolvingovom úvere v časti dohodnutých úrokov za neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi, a to vzhľadom na skutočnosť, že v prejednávanej veci mal aj odvolací súd za preukázané, že navrhovateľ uzatvoril s odporkyňou zmluvu o revolvingovom úvere, na základe ktorej jej ako vyplýva z predloženej karty klienta poskytol dňa 13.9.2010 sumu 1284,25 Eur, pri ročnej úrokovej sadzbe 70,01 %. Súd prvého stupňa v tejto súvislosti správne poukázal na skutočnosť, že sa nemožno stotožniť s názorom, že by výška úrokov závisela len od dohody účastníkov zmluvy o spotrebiteľskom úvere, nakoľko i tu platí ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností, vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Odvolací súd zdôrazňuje, že neprimerane vysoké úroky dojednané pri zmluve o spotrebiteľskom úvere sú všeobecne považované za odporujúce uznávaným pravidlám správania a mravným princípom spoločenského poriadku, a teda sú v rozpore s dobrými mravmi. Požiadavka na neprimerané zmluvné úroky môže za istých okolností v sebe obsahovať i skutkovú podstatu trestného činu úžery, kedy dohoda o neprimeraných úrokoch je neplatná pre rozpor so zákonom, alebo v iných prípadoch pre rozpor s dobrými mravmi.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka je úlohou súdu, aby podľa svojho uváženia v každom jednotlivom prípade vzhľadom na rozhodujúce okolnosti starostlivo posúdil, či konanie účastníka občianskoprávného vzťahu je v súlade alebo v rozpore s dobrými mravmi. Pri dojednávaní úrokov zo spotrebiteľského úveru koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje od dlžníka (spotrebiteľa) primeraný úrok, teda primeranú odmenu za užívanie poskytnutej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nezodpovedá všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby veriteľ poskytoval úvery za neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednávania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k

najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov(rozhodnutie Najvyššieho súd SR zo dňa 26.4.2012, sp. zn. 5 Cdo 26/2011).

Podľa priemerných úrokov z úverov obchodných bánk zverejnených Národnou bankou Slovenska v mesiaci september 2010 bol pri nových spotrebiteľských úveroch so splatnosťou 1 - 5 rokov priemerný úrok vo výške 11,04 % ročne. Zo zmluvy o revolvingovom úvere vyplýva medzi účastníkmi dohodnutá ročná úroková sadzba 70,01 %, čo predstavuje viac ako 6-násobok priemerných úrokov vyberaných bankami pri obdobných spotrebiteľských úveroch. Takto dohodnutá výška úroku podstatne prevyšuje priemerné úroky uplatňované v rovnakom čase bankami a z uvedeného dôvodu považoval aj odvolací súd dohodnutú výšku úroku z úveru v rozpore s dobrými mravmi a preto v tejto časti námietky navrhovateľa uvádzané v odvolaní taktiež nepovažoval za opodstatnené.

Súd prvého stupňa ďalej správne poukázal na to, že aj keby Zmluva o úvere bola platnou, taktiež neobsahuje náležitosti zmysle § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z. z., a to konečnú splatnosť úveru a dobu trvania Zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Tieto skutočnosti obsahuje len "Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi zo dňa 13.9.2010", pričom toto oznámenie nie je súčasťou Zmluvy o úvere.

Čo sa týka nároku navrhovateľa na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 0,065 % denne v zmysle článku 14 ods. 14.1 Zmluvy, z dôvodu že odporkyňa bola v omeškaní so splácaním úveru, ani tu nebol podľa odvolacieho súdu návrh navrhovateľa dôvodný nakoľko odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa v zmysle § 53 ods. 4 písm. k/ Občianskeho zákonníka, považoval zmluvnú pokutu zakotvenú vo Všeobecných obchodných podmienkach zmluvy za neprijateľnú podmienku, a teda v zmysle § 53 ods.5 OZ za neplatnú, pričom súd prvého stupňa sa riadne vo svojom odôvodnení v rozsudku zaoberal z akého dôvodu a preto v tejto časti odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na vecne správne a vyčerpávajúce odôvodnenie súdu prvého stupňa tak ako to predpokladá ust. § 219 ods. 2 O.s.p..

Súd prvého stupňa rozhodol správne i o náhrade trov konania a preto sa v tejto časti odvolací súd stotožňuje s odôvodnením súdu prvého stupňa tak ako to predpokladá ust. § 219 ods. 2 O.s.p..

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd námietky navrhovateľa uvádzané v odvolaní nepovažoval za dôvodné, a preto rozsudok prvostupňového súdu v napadnutej časti potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnej odporkyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko si náhradu týchto trov neuplatnila postupom podľa § 151 ods. 1, 2 O.s.p.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.